

LIBERTATEA

ABONAMENTUL: „Libertatea” cu „Foaia Interesantă” și „Plugarul Luminat” — 120 Lei pe an, 60 Lei pe 1/2 an, 30 Lei pe 1/4 de an. Pentru țărani, preoți, învățători, mici meseriași și mici negustori, foile se dau și deosebit și cu preț scăzut: „Libertatea” singură: 60 Lei pe an, 30 Lei pe jumătate de an. — „Foaia Interesantă” singură 30 Lei pe an, 15 Lei pe jumătate de an. — Cine le abonează pe amândouă, capătă pe de-asupra „Plugarul Luminat” gratis, fără altă plată.

Pentru Iugoslavia și Cehoslovacia 150 Lei pe an. — Pentru America 200 Lei (1 dollar) pe an, trimiși prin cec de bancă foii la Orăștie.

Redacția în Orăștie (Transilvania) | Foaie pentru popor | Director: Pr. IOAN MOȚA | Apare în fiecare Joi | Administrația în Orăștie (Transilvania).

În pământul făgăduinței.

Multe veacuri sufletele noastre ale Românilor de pretutindeni, rupți în patru, trăind în țări, sub 4 stăpâniri deosebite, însetat-au după „Pământul făgăduinței”, după țara cea mare și minunată, care să ne dea puțința a ne vedea și frații împreună, în jurul aceleiași mese, în frunte cu același părinte ocrotitor!...

Ne arată Dumnezeu semne că vom ajunge la acest pământ al făgăduinței, doar că nu puteam ști chiar ziua și ziua când mâna lui D-zeu ne va fi condus la el.

Semnele erau minunate și veneau repede unele după altele și erau foarte grăitoare pentru cel ce știa să cetească în ele glasul viitorului. Cum zilele sunt abia clipe mici în fața popoarelor, zecile de ani doar minute, — semnele trimise de D-zeu ne veneau aproape din minută în minută:

La 1859 Moldova și Muntenia se uniră, împotriva voinței celor trei puteri mari și temute în jurul lor: împotriva voinței Rusiei, a Austriei și a Turciei. Ele n'o voiau, dar o voiă Dumnezeu, care s'a arătat în vis cărmătorilor de stat ai celor două țări-surori și le-a spus cum să se unescă, pentruca să izbutească: să aleagă unii la Iași, alții la București, pe același Domnitor!.. Vor cârți puțin putericii vecini răutăcioși, dar apoi vor tăcea, că așa vrea D-zeu. Minunat semn al Lui, că ne-a arătat pe drumul ce duce la Pământul Făgăduinței.

În curând după aceasta, la 1877, țara fu condusă în războiul dintre Ruși și Turci, și din acela cu spor: cu învingere la țarm de mare, lucru foarte de preț, și cu înălțarea la rangul de Regat. Un semn alui D-zeu că înaintea noastră pe drumul fericitor.

La 1913 țara se duse să călădă pace în jos de Dunăre, Balcani, între vecinii ce se

luaseră prostește de cap, — și fu precum ea vol. Și ieși din această pășire cu mărire de hotare, dar mai ales cu mare sperire în vaza ei, cu încredere în sine și în înșămăntăta sa, ca nici odată! Nou semn bun dela Domnul.

În curând după asta, la 1916 țara făcu sfortărea cea mai mare, care-i adusă împlinirea deplină a nădejzii ce ardea ca o flacăra de candelă sfântă, în toate inimile românești!..

Iată-ne ajunși în Pământul făgăduinței! Într'un pământ minunat, dăruit de D-zeu cu de toate, în care desfătat va putea trăi fericitul neam ce-l stăpânește.

Iată-ne în jurul aceleiași mese, în zile de praznic și în zile de muncă, cu același părinte ocrotitor în fruntea mesei.

Doar că, crescuți 4 inși în 4 case streine, ne-am trezit cu firi cam străine, unele mai deschise, altele mai dosnice, unele ursuze, altele mai voioase, — și acum când ne vedem toți la aceeași masă, ne pare că nu ne prea potrivim cu firile... Nu ne lasă firile noastre streine, să ne bucurăm deplin și din tot sufletul, de marele, negrăitul noroc cu care D-zeu ne-a încărcat.

Lucru trecător e însă această deosebire de fire între noi. Deprinde-ne-vom în curând unii cu alții. D-zeu, care ne-a condus cu mâna lui sfântă de ne-a pus lângă-olaltă, va apropia și firile noastre, pe încetul, pe încetul, de olaltă. Pe firea celui ursuz, va altoi nițică veselie și-l va mai deschide la suflet, celui vesel îi va picura nițel din seriozitatea celuiialalt, și — una ne va face.

Atât să-l rugăm pe D-zeu să ne mai dea: înțelepciune de a ne înțelege ca frații între noi, ca, după-ce ne-a adunat la olaltă, să știm să și lucrăm mână în mână, pentru a face din Pământul făgăduinței în care ne-a adus, *Pământul fe-*

ricirei neamului nostru românesc, bun creștin!

Aceasta sfătuind poporul nostru s'o ceară dela D-zeu în rugăciunile sale, — dorim tuturor cetitorilor:

Sărbători fericite!

Prețios dar de Crăciun și de Anul-Nou

Un Român din America pentru frații săi de acasă.

Înainte de încheierea acestui număr de sărbători, am primit dela vrednicul Român Nic. Tecău, din East-Youngstown, Ohio, din America, un cec cu suma de 3000 (trei mii) de Lei, și o scrisoare prin care ne roagă să trimitem fraților săi Români din Sebeșul-săsesc, atâtea numere din „Libertatea” și adăusele sale, câte se ajung de acești bani, în anul 1924.

Banii se ajung pentru 33 de abonamente. Am rugat Direcțiunea școlii din Sebeș, să ne dea 33 adrese de cetitori buni, cari nu-și pot abona folle, — ca să le trimitem din frumosul dar al fratelui lor Nic. Tecău din America.

Fapta diui Tecău se laudă prin sine, mai mult decât prin cuvinte. D-zeu să-i dea noroc și spor în toate acolo în țară străină.

De vorbă cu

studentii arestați.

— Nu le place mersul melcului. —

Un profesor care a cercetat la arestul din Văcărești pe studenții închiși, ne trimite o scrisoare mai lungă, din care scoatem numai partea de mai jos:

„Am stat de vorbă cu ei aproape un cias întreg, și mi-ar fi plăcut să stau cât de mult, dar fiind ora prânzului, a trebuit să plec.

Ca om mai așezat cu firea, cercam să le astâmpăr ici-colea focul simțirii și gândirii tinerești, dar mă dau învins, că n'am prea reușit. De pildă le-am zis odată:

„Bine, dragii mei, vă înțeleg. Dar nu vedeți d-voastre, că aceea ce d-voastre faceți, e numai pregătirea unui viitor, al cărui roade nu le puteți culege până mâine, ele vin ceva mai târziu. Așadar nițică răbdare...”

— Da, da, domnule profesor, mi-a răspuns unul din ei, aprobat de toți ceilalți. Și ce spuneți dv. e frumos și e adevărat. Dar, vedeți, dacă vom lăsa, ca toate să meargă înainte spre îmbunătățire, în tactul de melc de azi, viitorul acela mai bun, pe care noi îl dorim neamului nostru în țara lui, va veni peste 50 de ani, dar dacă mai dai și câte-o lovitură mai voinicească, poate că vine în loc de 50, în 20 de ani, sau în loc de 20 în 5, — și asta nu i tot una! Iar pentru a-l face să vină mai repede acel viitor mai bun, cineva trebuie să se și primejduiască, chiar să se jertfească...”

Și n'am avut cu ce-i mai combate, cu ce mai stămpăra căldura și inima din judecata lor...

Acesta e felul de gândire al acestor tineri și ei, trăind în acest fel de a înțelege lucrurile, — nu se sparie de suferință și și-o poartă cu seninătate și liniște.

Aș fi fost ispitit a crede că poate așa se mândreau ei în fața mea, — dar nu peste mult am întâlnit la tribunal pe tatăl unuia din studenții arestați, un preot înalt de statură și slăbuț, din vechiul Regat, și aflând cine e, i-am zis:

— Ce-i părinte, par'că ești cam năcăjit?

— Io s năcăjit, mi-a răspuns părintele, cum să nu fiu năcăjit, — dar copilul ăștia știe-i naiba ce fire au, că ei tot rād și-s tot cu vole bună!...”

Am văzut și din vorbele acestui părinte năcăjit, că acei „copii” își poartă soarta pătrunși de-o adâncă convingere (încredințare), că ei stau în slujba unei lupte sfinte, care nu-i obosește și nu-i mărnește prin suferința ei.

DIN PARLAMENT

— S'a votat primirea granițelor de azi în Banat. — S'a votat bugetul. —

Sfatul țării a avut câteva ședințe zgomotoase. Guvernul a adus înainte legea carea să ratifice (să dea întărire, să pecetluiască) granița de azi statorită de comisia marilor puteri, ca fiind pe viitor granița între România și Sârbia.

Această linie nu e pe voia nici unui partid politic românesc. Când

Știri politice

Franța își asigură viitorul.

Conducătorii politicii franceze un se culcă pe floșile biruinței a-vute în război. Ei lucrează mai de-parte cu sârguință și mare preve-dere, la aceea, ca să aibă asigurat, bine întemeiat, și viitorul țării lor, și ca stările de nainte de răz-boi, să nu mai vie înapoi.

În acest scop Franța caută le-gături de pretenie și tovărășie, cari să-i fie bune ocrotitoare viitorului.

Înainte de război Franța avea legături multe și tari cu Rusia, — pentru ca să nu o lase pe aceasta a se apropla cumva de Germania. Acum după război, Germania și-a cam atras pe partea ei pe noii con-ducători ai Rusiei (cum nu, dacă Jidanii conduc Rusia și tot Jidanii Germania!). Franța vrea să împedecă o alipire de tot a Rusiei la Germa-nia. Ci cum azi Rusia e mai mult fără cap decât cu cap și cum adevărații capi sufletești ai po-porului rusesc, cari vor ajunge to-tuși a-și conduce ca mâne iară ei poporul lor, — se află în pribejie și anume cei mai mulți în Cehoslovăcia, la Praga, — Franța a în-cheiat legătură politică strinsă cu Cehoslovăcia. Iar capii politicii cehoslovace, știind de ce mare folos le-a fost lor Franța în zilele cele grele când se zbăteau pentru a-și libera țara de sub Austria, — stau bucuroși la îndemână binefăcătoarei lor, Franței.

Și așa s'a încheiat între cele 2 țări o înțelegere, prin care ele se obligă a se ajuta una pe alta la:

Ținerea formei de azi a statelor din Europa, statorite prin Pacea dela Paris; — susținerea păcii, în care scop se încheie alianțe (to-varășii) de apărare; — ținerea tu-turor obligămintelor primite prin pacea dela Paris, — lucrarea mână în mână pentru refacerea Europei. — Amândouă țările vor veghea, ca casele domnilor (cari au deslăn-țuit războiul, să nu se mai întoarcă în fruntea țărilor lor; ca Austria să rămână așa de sine stătătoare cum e azi (ne-alipită la Germania), și altele.

Prin legătura cu Cehoslovăcia, Franța va ajunge a avea de nou înfruntare și asupra politicii Rusești.

Iar acum Cehoslovăcia, face parte din „Mica-Antantă“ (însoțirea dintre România, Jugoslavia și Cehoslovăcia), legătura Franței e și mai întărită, întrucât cu Cehoslovăcia în și celelalte două state.

Totul e o lucrare de asigurare a viitorului și de îngrădire a Ger-maniei cu vecini, cari să n'o sprigi-nească când ar avea gârgăuni și poftă de a mai da odată foc Euro-peii!

Prințul Japoniei a fost, ca și Re-gele Italiei, în primejdie de moarte zilele trecute. Pe când mergea cu automobilul spre Parlament, la un loc cîeva a tras un foc de revol-

ver (ori de pușcă) asupra automo-bilului. Și se vede că era bun țin-taș, — căci glonțul a trecut tocmai prin fereastra automobilului, — dar pe prinț nu l'a atins.

Pușcătura e adusă în legătură cu stările de nemulțămire din Ja-ponia, cari sunt, dela nenorocirea cu cutrămurul încoace, așa de mari, încât se vorbește de o revoluție în ajunul căreia s'ar afla acedată țară.

DIN BASARABIA

O grije de căpetenie a ocăr-muitorilor țării noastre, trebuie să fie, de a curăți cât se poate mai mult țara, dar mai ales ținuturile de pe la margini, de prea multa străinătate ce zace ca o negură grea asupra acelor hotare. Iar din-tre aceste ținuturi dela hotare, mai mare grijă ca asupra ori-cărui al-tuia, trebuie să pună asupra Ba-sarabiei.

Căci iată ce a dovedit o cer-cetare a deregătorilor din acel cap de țară:

În 1918—1919, la alipirea ei la țara mamă, Basarabia avea de tot 2 milioane și 642 mii locuitori, în-tre cari 1 milion și 683 mii Români. — Azi ea are 3 milioane și 125 mii locuitori, între cari Românii nu-mai cu puțin mai mulți decât în 1919. *Ceialalți sunt tot streini ce s'au revărsat valuri jugare, din Ru-sia și din Polonia*, de acolo de unde mureau de foame.

Acești fugari, nu au o ocupa-țiune (deprindere, meserie) stator-nică și roditoare, ci cei mai mulți trăesc din gheșefturi trase de păr — mai drept spus din înșelăciuni, — alții din spionaj pentru care sunt plătiți din afară, alții din ja-furi. Prin orașe ei rolesc ca mu-ștele vara. Iacă ce arată numără-toarea făcută: la Chișinău se află 65.000 de astfel de streini ce n'ar avea drept a sta în țară, am putea spune vagabonzi; în Ismail 15.000; în Cetatea-Albă (Bender) 15.000; în Tighina 14.000; în Soroca 14.000; — și așa mai departe. De tot se găsec în orașele Basarabiei 168 mii de streini de aceștia nepoșțiți, față de 406.000 locuitori vechi, a-decă aproape încă pe jumătate.

Cu drept cuvânt chiar deregă-torile din Basarabia încep a se a-răta îngrijorate de acest lucru, căci acest rol străin din orașe, nu e altceva decât „avantgarda“ bolșe-vicilor de peste Nistru, — adică ormeni cari, la o întâmplare de ne-înțelegeri cu Rușii, ar sări în cea dintâi zi și ar pune mâna pe arme în ajutorul bolșevicilor și împotriva țării care azi îl adăpostește cu prea multă îngăduință!

Stăpânirea trebuie să se gân-dească bine la acest lucru și — să curățe țara, fără milă, de toți cari sunt oameni de neîncredere și petrec vremea aci fără treabă, fără o muncă roditoare și folositoare țării.

Când vom ajunge a avea orașe românești în Basarabia, dacă sufe-rim astfel de stări de lucruri?

Din Protocoloalele Înțelepților Sionului.

Cap. II

În Cartea a 2-a a Protocolo-lor lor, Înțelepții Sionului vorb-despre război, care încă e mijloc puternic, poate cel mai ternic, pentru a se ridica ei în s-narea popoarelor împinse în pî-lul războiului. Și spun (la pag 48 a „Protocoloalelor“) că:

„E în folosul nostru, ca război să nu urmărească, pe cât se poate cuceriri de hotare, — ci să fie în-pins pe tărîmul economic, (ade pentru stăpânirea izvoarelor del-găție, a negoșului), căci pe ac-tărîm mișcându-se, națiunile și simți puterea stăpânirii noastre încă în negoș suntem tari și tot mereu să lovesc de noi). Și cei doi vrășmași, cari se bat, vor la îndemână agenții noiș internaționali cari au mii de ochi și pe cari nici o graniță nu poate opri. Și atunci puterile noastre internaționale (cei în afară de granițele statelor peste ele) vor covârși drepturile naționale!“

Înțelege: Noi cei fără țară fără hotară, așa să întocmim lucr-rile, ca „drepturile“ noastre inte-naționale, să calce sub picioare lor drepturile naționale ale sta-telor, ale neamurilor! Sau: ori cu-ar fi, noi să rămânem tot sus, peste națiuni, călare pe spinarea lor.

În munca de acest fel, — „tre-bue să ținem socoteală de felul de gândire, de măzuințele popoarelor azi, pentru a nu face greșeli în ma-surile ce luăm.

„Planul nostru de lucrare poartă fi alcătuit în părți deosebite unele de altele, după popoarele cu cari avem de lucru“...

Adeca cu un popor deștept, te porți într'un fel, cu unul prost în alt fel, — numai tot tu să rămâ-de-asupra. Pe unul îl amăgești cu vorbe frumoase, pe altul cu — vi-nars...

Ca să poată lucra în mijlocul popoarelor, ei arată că un instru-ment foarte însemnat este „pressa“ (folle).

„Statele au o mare putere zidi-toare: folle, — zic ei.

„Chemarea foilor este: de a scoate la iveală nemulțumirile așezate „de nesuferit“, de a aduce la cunoștință „plângerile popo-rului“, de a sporî nemulțumirile și de a le da un glas“ (a-i pune să zbere).

Auziți frate creștine, ce „rost“ au folle, — înțelege folle scrise de Jidani, pentru noi ușorcrezătorii creștini?

Să scoată mereu la iveală ne-mulțumirile cele „de nesuferit“, și de unde sunt și de unde nu sunt! Să facă și să sporească ceata celor nemulțumiți cu țara și cu lucrurile din ea, și acestora să

la Marele sfat de Pace dela Paris, s'a arătat României unde îi va fi granița în Bănat, lăsându-se întrare adâncă Sârbiei în Bănat, — dl I. I. C. Brătianu, pe atunci întâi Minis-tru și întâi delegat (sol) al păcii la Paris, a protestat (a ridicat cuvânt împotriva) și neprimind acea linie, a părăsit Conferența și s'a întors acasă și s'a retras dela cârma țării.

A urmat guvernul dlui Al. Vaida. Înțeles și cu celelalte partide pe cari se răzîmă: țărănesc și al dlui Iorga, — dl Vaida a mers și a prim-it granița și așa, numai să o știe odată trasă așa de adânc în tru-pul Ungariei, — deși nu mergea până unde și dsa și noi toți, am fi dorit-o, în Bănat. Dar, se zicea, dacă n'o primim, rămânem cu gra-nițele deschise, pe care la nevoie nu le va apăra nimenea alături de noi, nefiind ele stabilite și întă-rite de Marile State. Atunci dnii Brătianu și partizanii dsale, au vo-tat în contra acelor hotare.

Acum, după 5 ani de zile, comi-sia puterilor biruitoare, a venit și a tras linia chiar pe teren, la fața locului, mai îndreptându-o pe ici pe colea, — iar odată statorită, ea avea să fie întărită, în noua ei sta-bilire, de Sfatul Țării și de Rege. Acum fiind la guvern dl Brătianu, dsa a fost silit a cere dsa sfatului țării primirea liniei nou statorite și a-i da întărirea prin votul său.

Acum însă vin celelalte partide, în frunte cu Partidul Național, și spun: „Brătiené, ce faci? Tradezi (vinzi) Bănatul! Cum se poate să primești această nedreptate ce se face Bănatului?“

Brătianu a răspuns: Dar nu eu am primit această linie, ci voi a-ți primit-o la Conferența de Pace. Eu numai mă supun hotărîrii întărite de voi atunci și am mai făcut u-mele mici și neînsemnate schimbări la fața locului.

Adecă puu unii pe alții vina pentru primirea acestei linii de ho-tar, neubită de nimenea. Și de fapt nu-s de vină nici unii, nici alții. Linia ne-a fost poruncită așa, de străinătatea care ne vrea mai mult rău ca bine, fiindcă dl Brătianu la aceeași Conferență din Paris, nu le-a dat și petrolul și Căile ferate, pe care ni-le cereau ca să le „re-facă“ ei, (Americani și Englezii, la sfatul Jidanilor lor atotputernici).

Precum atunci a fost silit dl A. Vaida a primi acea linie și a iscăli acea pace, pentru a nu duce țara la și mai mari neplăceri, — așa a fost silit acum dl Brătianu de a-celași streini, a iscăli.

— Bugetul statului (cumpăna venitelor și cheltuelilor ce se crede că le va avea statul), a fost votat și el de Parlament, — așa că ziua de 1 Ianuarie n. să afle țara având un buget votat, după care să-și facă cheltuelile în noul an.

— Și alte legi s'au mai votat, apoi deputații au plecat de sărbă-tori acasă.

le pună vorba în gură, (să le dea glas) cum să-și arate nemulțămirea.

Noi știm că rostul foilor e: să înalte sufletele cetitorilor, nu să le acrească; să întărească în cetitori credința în viitorul neamului și al țării lor, nu să o zdrobească!

Iar e această acire a sufletelor și zdrobire a lor o propoveduesc!

Și acum luați în mână atâtea foi din București, scrise de Jidani ori împrumutând suflet de ei, — și durere, și unele dela noi din Ardeal, cari încă văd lumea și viitorul nostru mai negru ca fundul iadului, — și vedeți cum fac aceste foi, unele cu știință, altele cu neștiință, slujba planurilor mari ale „Înțelepților Sionului”, chiar așa cum le scriu ei în Protocoalele lor!

Unele — altele.

Alegerea de senator la Reghinul Săsesc.

Înaintat fiind părintele protopop Duma dela Trg. Murăș, Episcop, — postul de senator ce-l avea a venit sub alegere. Duminecă și Luni s'a votat. Fiind candidat din partea Partidului Național dl Vasile Stroescu. marele binefăcător basarabean, atât de cunoscut și stimat la noi încă înainte de război, — guvernul nu l-a pus contracandidat. l-a pus însă partidul Averescan, în persoana dlui I. Harșia. Dl V. Stroescu a fost ales cu de 2-ori atâtea voturi pe câte a avut Harșia. De altfel mai toate voturile românești au fost date dlui Stroescu, iar dl Harșia a avut mai multe voturi dela Ungurii și Sașii din cerc, cari nu pot ierta dlui Stroescu că a făcut atâtea bine Românilor din Ardeal, chiar sub Unguri... De aceea ar fi votat cu ori-cine contra lui. — Trăiască V. Stroescu!

— Și la Lipova e alegere de senator. Aci lupta e mai dâră, căci guvernul și-a pus și el candidat. Până la încheierea foii, nu am aflat cine a fost ales.

Din depărtatul Răsărit.

Anglia, care are nenumărate țări și popoare pe tot globul sub stăpânirea sa, — simte că și sub picioarele ei de poruncitoare, se cam clatină pământul colo și colo. Se supun ele popoarele până la o vreme, dar dela un timp, ori cât sunt mai napoiate ca stăpânitorul, tot le roade la inimă dorul de libertate și de a fi stăpâne ele în țara lor.

Așa-i acum în Afganistanul, ce stă sub putere englezească. Mai ales dela război încoace, trimișii englezi pentru a cârmui țările și ținuturile cu puțină armată pe lângă ei, — simt din greu ura celor stăpâniți și răzbunarea lor. Azi auzi ici, mâne dincoala, că „bande” de afgani au călcat casa cutărui ba cutărui sol deregător englez, omorându-l pe el, uneori stărpind toată familia lui!

Guvernul englez e îngrijorat de aceste semne ce-i spun că nu mult

mai are să fie suferit ca stăpânitor și stăpânitor al bunurilor acelor ținuturi. Legea firească de a fi lăsat fiecare stăpân în țara lui, își face calea, — și sfârșitul numai unul e.

Oare mișcarea neamului nostru de a-și scutura de pe gât stăpânirea economică jidovească și a ajunge el stăpân în casa sa, — să fie mai puțin firească?

Păduchii.

O asemănare cam din topor, dar prea adevărată.

Cei cari au fost în războiu, nu se mai sfiesc cetind ori auzind acest nume. Prea curând și prea grozav au făcut cunoștință cu ticăloasele gânganii și știu ce-ți fac.

Dacă nu te-ai știut ținea curat, ele repede ți-au umplut trupul stup și dela o vreme îți făceau răni pe trup, încât dacă-i mai lăsați și nu cercai a te spăla de ei, te pornea sângele din răni și te prăpădeai. S'au n'ai văzut purcel atacat de păduchi? Slăbește până moare, de nu li-i leșia și nu li-i pieptăna și spăla.

Păduchii se numesc „paraziți”, adică ființe ori animale, ce trăesc pe trupul altor ființe, sugându-le sângele.

Ei bine, aceea ce sunt păduchii pentru trupul omenesc sau animalic, aceea sunt Jidanii pentru trupul celorlalte popoare. Ei nu pot trăi de sine, laolaltă, ci numai prinși în spinarea altor neamuri, ca păduchii în spinarea purcelului.

Franța are așa de puțini Evrei, că abia poți zice că-i are. Doar la 1000 de Francezi un Jidan. Sau ca omul ce abia are câțiva păduchi pe trupul lui, unu 'n ceafă, unu 'n spate, unu pe picior. Totuși Franța nu-i mai poate suferi, ci se mișcă, se zbate, se freacă și țipă (strigă) împotriva lor! În Franța mișcarea antisemită (împotriva Jidanilor) e de zece ori mai veche ca la noi, și mai cu rânduială dusă. O carte care descopere planurile lor viclene „Protocoalele Înțelepților Sionului”, s'a tipărit în franțuzește de 14-ori până acum! La noi abia în vara asta a fost tradusă întâia oară și dată lumii spre cetire.

Iar dacă Franța, care are așa puțini „paraziți” de aceștia pe trupul său, se vaetă și se scarpână așa de ei, — să fie oare un lucru „neomenesc”, „necreștinesc”, că noi Români, cari suntem plini stup de ei din cap până 'n tălpi (la noi tot al 7-lea om e un păduche, adică un Jidan), — ne mișcăm și începem și noi a da cu „tacherlină” după ei?

Șine temem că, strimtorându-i nițel, ca să se mai ducă

dela noi să mai ferească și pe alții, — o să ne certe Franța, ori alte state, cari, ca și noi, s'au săturat de ei?

Aș! Mai curând ne vor desprețul și ne vor socoti oameni de nimic, de-i vom mai suferi în tăcere.

Așa să știți, frați Români.

Nu sunt uitați!

Cetim în „Cuvântul Studențesc”, că pe Dumineca trecută (30 Dec.) studenții din București au hotărât ca toți câți se află în București, să meargă afară la Văcărești, ca să știe colegii lor închiși acolo, că — nu-s uitați de ei. Au mai fost așa în repeșite rânduri, deși Văcărești sunt cam departe lângă București. La poarta arestului au cântat cântări patriotice și au făcut pe cel închiși să audă și să știe, că frații lor liberi, sunt cu ei!

— Tot „Cuvântul Studențesc” ne spune, că dl Inginer Tiberiu Eremia, un fruntaș al vieții din București, cel care a zidit Catedrala dela Albaiulia, — a cercetat, însoțit de dna Dr. Dănilescu, pe studenții arestați, știricind de aproape despre traiul ce-l au în arest și ducându-le daruri în hrane și bani. „Cuvântul Studențesc” le aduce calde mulțumiri pentru gingașă interesare ce au arătat-o colegilor lor arestați.

De prin foi.

Vorbind de neliniștirile studenților, ziarul „Timpul” din București, spune că mișcările își au izvorul în fireasca nemulțămire sufletească a studenților români, care își are o bună parte din temei în starea materială nepriincioasă în care trăește studențimea noastră. Și cere ca guvernul să dea studenților nu făgădueli goale, ci căminuri (adăposturi) și cantine (case de hrană), și puțință largă de a învăța (ca astfel răzbind mulți cu învățătura în viață, să poată ținea locul ce se cade neamului nostru în scaunele de conducere a vieții în țară!), — și atunci mișcările lor vor înceta de sine.

„Nu e o îndreptare a stărilor de azi, trimiterea tulburătorilor ordinii la Văcărești și în beciurile poliției, ci împlinirea cererilor lor, de a căror temeinicie, nimeni nu se poate îndoi!”

„Nu cu poliție și cu jandarmi se poate pune capăt mișcărilor studențești!”

Așa e.

E mare întrebare la ce sfârșit se va ajunge prin aceste mijloace, — poate la aceea, să se vadă profesorii având în față numai ascultătorii Jidani.

Ce fac neamurile lui Marmorosch-Blank?

Vasile Conta a fost un mare gânditor, filosof, român în Moldova și era mare antisemit (luptător pentru apărarea neamului său de primordiu jidovească). Totuși, ca doctor de casă avea pe unul Dr. Tausig, Evreu, care i-se părea lui a fi

corb alb printre Evrei, așa se vedea a fi om bun și de omenie. De aceea îl luase ca medic al său și îi era prețin foarte de aproape.

Tatăl lui Conta nu vedea bucurios prețința asta a fiului său cu doctorul, nici că acesta îngrijește pe fiul său, care era bonavicios. Dar Vasile Conta nu se îndoi că Tausig e om foarte de treabă.

Acum iacă ce povestește dna Ana Conta, sora marelui filosof Vasile Conta, în revista „Apărarea Națională” dela București (numărul dela 15 Decembrie):

Era în desbaterile sfatului țării, legea care avea să oprească pe Evrei de a cumpăra pământ la sate și de a se așeza ca crășmari prin satele României (fiindcă se dovedise că otrăveau pe țărani ce beau în crășmele lor și apoi le luau a-vere cu hârtii mincinoase). Conta era și el deputat. Dr. Tausig vine într-o zi la el și-l îmbrăie, ca din partea comunității (parohiei) evrești 10 mii de Lei, pe acea vreme sumă uriașă!, ca să nu se ducă la adunare când se va vota legea!

Conta s'a supărat și l-a certat pentru asta. Dar doctorul i-a spus că: ești, prătine, un prost, că în loc să iei banii și să-ți vezi de sănătate, te duci spre perire (prin negrija de boala de care suferea). Și încă pentru niște dobitoaci ce nici nu te știu prețul!..

Și doctorul a îmbrăiat banii la sora lui Conta, și la tatăl-său, doar l'or îndupleca ei, și toți au respins. Iar când a văzut că e aproape ședința, care să voteze legea, Doctorul lecuindu-și bolnavul, i-a dat niște inhalatii de l-a bolnăvit alături cu moartea!.. Și totuși Conta n'a lipsit dela ședință!..

Cum te lasă această întâmplare adevărată, povestită azi de sora marelui filosof care o știe dela Conta însuși, — să vezi în sufletul evreesc și să știi cât te poți încrede în el!.

Când ne scrieți

binevoști a vă da adresa scrisă foarte curat și fără greș. Arată comuna (satul) și numirea postei de care se ține comuna (dela care vin scrisorile și prin care se trimiț scrisorile comunei), apoi județul. (Plasa nu trebuie). Așa, având o adresă bună, foile nu se vor rătăci, ci vor merge bine abonaților.

— Numele și pronumele (porecla, numele de familie) să le scrieți așa de limpede, ca să nu fie îndoială asupra lui, că e Ioan ori Ivan, Madean ori Modean. Ori-și-ee altceva poți să scrii și mai așa, căci mai ghicim ce vrei să spui, dar numele, care nu e un cuvânt din limbă pe care să-l deslegi din înțelesul celor din jurul lui, acela nu-l putem ghici. Când scrii unu văr, unu frate, unu bun cunoscut, ei ghicește că cine-i scrie și știe și din două slove cum te chiami, dar noi, cari nu te știm, cum să te ghicim? Din scrisul rău vin apoi atâtea neplăceri: posta ne înapoiază foaia, căci nu cunoaște om cu numele scris de noi pe nimereală, omul să supără că nu-l merg foile și ne ocărăște. Pe când de și-a scris numele lui și a comunei și a postei curat, e mulțumit și el și noi.

Numele comunei

ori al postei, nu-l scrieți așa după auzite, după cum îi zic prietenii, ci după cum e scris el pe sigiul postei aceleia.

UN NOU PARTID care cutează a privi străinilor în față.

— O știre care ne bucură. —

E lucru hotărât: Cele mai multe din partidele noastre politice, *nu cutează să se atingă de Evreimea cea îndrăzneată și îmbulzitoare, de frică să nu supere pe bogății din lumea mare, dela cari se împrumută din când în când statele. Si ele, partidele politice, nădăjduind că ba mâne, ba poimâne, vin eu la putere, nu-și ridică nici degetul cel mic asupra jidovimei, ci să facă că nu văd toate îndrăznelile și răutățile ei.*

Prin aceasta partidele politice cele așa de „iertătoare“ cu Evreii, *recunosc ele însă, că da, acest neam e stăpân peste noi, peste țara noastră, peste toată creștinătatea și că noi suntem, și trebuie să fim, robii umiliți, tăcuți, cuminiți, ai lor!*

Mult ne doare în suflet această ținută a celor mai multe din partidele noastre politice. Și demult tot dorim să ridice Dumnezeu un rând nou de oameni, cari să cuteze a lua răul de coarne! Că de unde nu, îi cresc coarnele până în cer!

În Moldova avem un îmbucurător început, în Partidul național creștin în frunte cu dl. A. C. Cuza, profesor universitar la Iași, care acolo, având o ținută foarte hotărâtă creștină și de apărare națională împotriva Evreilor, a și prins putere și azi chiar e tare la Iași și în toată Moldova, ba și în Bucovina.

Pe la noi însă, prin Ardeal și Bănat, partidul neavând organizație, — noi suntem încă lipsiți de o mișcare sănătoasă de acest fel. Mișcările studențești dela Cluj au fost un fel de strigăt de alarmă și un signal, că trebuie să se facă așa ceva și la noi, de e să dovedim că mai este viață și mândrie în noi!

După mișcarea studențească, avem de data asta bucuria a vesti, că s'a făcut începutul unei organizații cetățenești, care însemnează un pas înainte pentru a avea și noi în Ardeal, un rând de luptători, cari vor să lupte pe față și bărbătește, contra primejdiei străinilor.

Încă în vara trecută, o ceată de cetățeni frunzași, foarte buni Români, s'au întrunit la Cluj și au pus temei unei grupări noi, zise: „Acțiunea Românească“. E un fel de partid politic și Acțiunea Românească, dar care nu are altă stea conducătoare înaintea ochilor săi, decât: marea, nețărmurita iubire de neam și dorul de apărare a acestui neam de toți vrășmașii săi.

Duminea trecută băbații credincioși acestei porniri, s'au adunat la sfat în sala dela „Reduta“. A venit număr mare de cetățeni și studenți universitari.

Dl profesor A. Ciorrea, rectorul „Academiei de Comerț“ din Cluj, a deschis adunarea, arătând

scopul ei: lupta împotriva străinilor cari și azi ne strîmtoază pe noi Români pe aproape toate țărmurile de muncă și ne împedecă a da înainte așa cum ni-s'ar cădea, și împotriva celor stricați dintre noi, cari se dau în coate cu acești streini. Cuvintele dlui Ciorrea au plăcut foarte mult.

După dsa a vorbit dl avocat Valer Roman arătând că partidele politice de azi în setea lor după putere, au ajuns la așa o luptă dîră și pătimase între ele, încât ne pun pe grijă, căci par'că nu mai caută altceva, decât punctele care să le tot depărteze de olaltă, nu să le mai apropie. De aceea e lipsă de o grupare ca cea din „Acțiunea Românească“, care să pună în tot ce face mai presus de toate iubirea de neam și năzuința de a ne ridica noi neamul nostru mai întâi, fără a privi mult că ce-ori zice celelalte.

Dl profesor I. Cătuneanu dela Universitatea din Cluj, a pus punctul și mai limpede pe l, spunând că Acțiunea-român, va avea o ținută fățișă și hotărâtă față de neamurile streine, — dar dintre acelea în întâia linie față de neamul evreesc! Acest neam evreesc, s'a tras în toate timpurile înapoi dela datoria sa față de țară sau de neamul românesc, și ne-a tradat (vîndut) totdeauna, când neamul nostru era la mai mare strîmtoare.

De aceea cere aducerea măsurilor de proporționalitate (fiecare după numărul lui l) pentru primirea străinilor pe toate țărmurile de muncă ale vieții de obște în țară.

Dl profesor Iuliu Hațegan vorbește despre rostul frumos ce îl are studențimea universitară în lupta de trezire a neamului pentru a-și cuceri locul ce i-se cuvine pe toate țărmurile de viață. Mișcarea studenților a fost o pornire firească, izbucnită din inimile lor bine simțitoare și drept judecătoare. De aceea „numerus clausus“ ce ei îl cer, e o cerere dreaptă și e trebuință de viață, căci, pentru-ca evreii să ne stăpânească deplin, nu mai au lipsă decât să năpădească și țărmurile vieții culturale, — după ce pe țărmurile economice au răzbit și-s de-asupra noastră!

Studențimea universitară, în care un neam întreg și-a pus nădejdea, va trebui să urmeze mișcarea sa națională, — având să lasă în același timp din Universitate ca rând de oameni bine pregătiți, cu carte. „Acțiunea Românească“ va fi fericită a-i avea pe studenți alături, luptând pentru aceleași finte sfinte!

S'a dat apoi cuvânt unui Student, dlui A. Gociman, care arată simțirile și gândirea studențimei și că de ce ea cu drag se va însurui

sub steagul curat și idealist al „Acțiunii Românești“. Arată că dacă studențimea a luptat un an de zile, lupta ei nu a fost în zadar, căci pe urma ei se simte o mare trezire a conștiinței (științei de sine) naționale, și o îmbucurătoare ținere laolaltă a mulțimei românești. Pentru a se vedea aceste stări ce ne umplu de bune nădejdi în viitor, studențimea a adus simțitoare jertfe, jertfînd pe cei mai buni din sânul ei, între cari iubiții colegi arestați încă la Văcărești!..

Dl adv. Valer Pop, a încheiat șirul vorbirilor, spunând că cei ce sunt împotriva lui „numerus clausus“ cerut de studenți pentru universități, iar de noi cetățenii pentru toate țărmurile de muncă și de viață (ceea-ce însămnă să dai Evreului numai atâtea crișme ori drepturi de prăvălie și de negoț, cât e drept după numărul lui față de numărul de Români din țară, nu tot ovreul cu crișma și cu trafica în spate!), — acei cari sunt împotriva acestei cereri, sunt nedrepti și potrivnici democrației, căci ei susținând stările de azi, susțin ca cei pușini (și blăstâmați) să aibă mai departe în robie pe cei mulți! „Acțiunea Națională“ cere împărțire dreaptă și pe aceste țărmuri de viață!

Lumea s'a depărtat foarte multumită și cu suflete înălțate dela această adunare, — care făgăduiește a fi izvorul unor mișcări noi pline de sănătate sufletască și românească!

Din alte țări.

Din Grecia.

Țara asupra căreia lumea privește mai cu luare aminte, e azi Grecia, care și-a exilat (trimis din țară afară) pe Regele său, și primește cu mare alaiu napoi pe Venizelos, pe care tot așa l'au exilat înainte cu 2 ani.

Venizelos s'a întors deja napoi în țară, — dar par'că nici el nu are mare încredere în ce face, — nu vine amețit de „gloria“ de a fi învins pe Regele său și a-l fi scos din țară, ci vine aproape tăinuindu-se. A spus că nu vrea să i-se facă nici o primire (temându-se că și primirea lui va fi de același preț, ca primirea ce au făcut-o aceiași Greci lui Constantin, când l'au răsturnat pe el, pe Venizelos). De aceea nici n'a spus când sosește, nici prin ce punct de hotar intră în țară. Și tot mereu spune că el... nu vrea să fie Președinte, nu vrea nimic, numai să dea Greciei un parlament bun și un guvern răzîmînd pe acel parlament.

Ba, ca lumea să nu știe limpede nici odată că se vrea să facă, azi spune că ce retrage de tot din politică, mâne, că o conduce pe scurtă vreme, azi că vrea republică, mâne că n'are să schimbe forma de conducere, — doar Familia domnitoare vrea să fie schimbată. Se vorbea

zilele astea de Prințul Paul al Sârbiei, văr al Regelui sârbesc, care e căsătorit cu o Prințesă Grecă, ca el să fie chemat la tronul Greciei.

Tulbureală mare și stări foarte puțin limpezi.

Cine-i mai vinovat?

Streinul care te cumpără ca să-l faci lui pe vole, ori tu care te lași cumpărat?

O plângere care o auzim la tot pasul, e, că ba Neamțul, ba Ungurul, ba Evreul cutare, a ajuns la binele cutare, de zece ori mai repede decât ar fi putut ajunge un Român. Și noi, în năcazul nostru, înjurăm pe Ungur, pe Neamț, pe Evreu, că ne-a dat pe noi înapoi, și el a ajuns înainte.

În aceste cazuri în toate, credem că se face în bună parte nedreptate acestor străini. Doar ei, nefiind țara lor, n'au lipsă s'o apere, s'o facă frumoasă, să scoată nume bun slujbașilor și conducătorilor ei, — mai curând din contră!

E drept că dacă acest strein nu s'ar apropia în chip de ispită, de slujbașul cutare, acela n'ar avea prilej a cădea în ispită și și-ar face slujba cu cinste și omenie. Și așa e vinovat, foarte vinovat, streinul ce umblă prin cancelarii răspîndind mișmele stricăciunii, a cumpărării de suflete.

Totuși, — vina lui e mai mică ce a noastră însăși! Și anume, cu cât suntem mai sus puși, și ne-am lăsat prinși de ispită în lanțurile ei scilpicioase de argint și de aur, cu atât suntem mai vinovați. Iar când ești chiar Ministru și pui la cale „ispite“, ești talpa iadului de vinovați!

Căci nici Neamțul, nici Ungurul, nici Evreul, n'a putea face nimic, nu s'ar putea viri pe nicăiri, n'ar ajunge nici odată la renumele lui Schuller, dacă n'ar sta la îndemâna lui un Argetolanu, sau alții de același aluat sufletesc.

Dacă pe streinul ce a făcut răutatea, l-aș pedepsi cu o lună de șezut la dubă, pe Românul ce l'a ajutat l'aș pedepsi cu trei!

— În adunarea „Acțiunii Naționale“ dela Cluj (vezi despre ea în altă parte foii), un vorbitor a scos la iveală, că o țintă a acestei însoțiri de oameni buni, e și urmărirea și descoperirea acelora dintre noi cari se fac coade de topor străinilor. Și pentru aceea aflăm că acea pornire dela Cluj, e foarte sănătoasă, e de toată nădejdea.

Minele de cărbuni dela Uricani.

— Naționalizarea lor. —

Marile mine (băisaguri) de cărbuni dela Uricani (județul Hunedoarei) sunt proprietatea unei societăți (tovărășii) cu totul streine, mai ales de unguri și jidani maghiari, cari au nu numai aceste mine ci și pe cele dela Șoproin în Ungaria.

PREȚUL FOILOR

— Toate sunt silite a-l urca —

Cât de mult am fi dorit să putem vesti, că — mergem spre ieftinire, sau macar că, rămânând la prețul vechiu, foile vor apărea mai mari, mai bogate. Dar — n'am ajuns încă la acest punct de vreme cu noroc. Alături de scumpirea tuturor lucrurilor, merge, e silită să meargă, și scumpirea foilor. Foile de zi s'au scumpit mult în toamnă. Foile săptămânale, acum în preajma noului an și-au ardat și ele prețul cu care sunt hotărâte a intra în anul 1924:

„Foia Poporului” dela Sibiu, dând 6 pagini, a urcat prețul dela 60 Lei la 100 Lei pentru anul 1924.

„Lumina Satelor” din Sibiu, tot în 6 pagini, dela 60, la 90 Lei.

„Lumea și Țara” din Cluj dela 60 la 90 Lei.

„Răsunetul” din Lugoj dela 60 la 90, — și altele.

După aceste urcări se îndreaptă și „Libertatea” cu adausele ei. Și deși noi dând, tot 8 pagini, așadar cu una a patra parte mai mult decât altele, ar trebui să urcăm și prețul peste al celorlalte foi asemănătoare, — ne oprim și noi la prețul stabilit de ele, — și anume:

„Libertatea”: 60 Lei pe an,

„Foia Interesantă” 30 Lei pe an.

Cel ce vrea să aibă foaie foarte ieftină, își poate abona numai „Libertatea” singură, cu 60 Lei, sau „Foia Interesantă” singură, cu 30 Lei.

Cel ce le abonează pe amândouă, plățind 90 Lei pe an, — prim-ște a treia foaie: „Plugarul Luminat” gratis, fără altă plată.

Banul cetitor va face asemănare și cu alte foi săptămânale. Cele mai multe de numai 4 pagini (feșe), se dau cu 100 Lei pe an.

Fără de acestea „Libertatea” e cea mai ieftină foaie pentru popor.

Ci statul român nu mai poate îngădui ca aceste bășiguri să rămână și mai departe în mâni străine. De aceea de ani de zile li-s'a pus în vedere stăpânilor, că trebuie să facă rânduială nouă, în temeiul căreia să între acolo și capital (bani de părtășie) românești și anume mai mult ca jumătate, ca prin asta Românii să aibă putere asupra conducerii minelor de pe pământul românesc.

Ani de zile vechii stăpâni au tot încurcat-o, doar nu dau puterea din mână. Guvernul dela București însă nu le-a mai dat pasjire și le-a poruncit să facă noua rânduială, că de unde nu, va lua alte măsuri față de aceste mine.

Și acum, spun folle din București, s'a ajuns la o înțelegere. Stăpânii bășigurilor își desfac proprietatea dela Șopron și cea dela Uricani în două. Asta din urmă o preface în Societate de sine stătătoare, întocmită după rândurilele țării românești, și sporindu-și acțiunile (hârțile de părtășie) vor da jumătate din ele Băncii Românești. Banca Românească fiind întreprindere liberală, guvernul prin ea se bagă în întreprinderea numită și prin ea va lucra acolo.

Studentii

arestați la Văcărești, vor petrece și Crăciunul și Anul-nou tot în arest. În săptămâna de față fiind la București un sfat al Ministrilor, — la ieșirea Ministrilor din sfat, o solie număroasă de studenți dela toate facultățile (ramurile de științe ale Universității) din București, s'au așteptat pe Ministrul de Justiție (de judecătoria) și i-au înaintat o cerere iscălită de număr mare de studenți, ca să libereze (să lase slobozi) odată pe studenții

dela Văcărești, cari stau acum de mai mult ca de 3 luni arestați, fără a fi judecați.

Ministrul Mărzescu, un om răzbunător și fireș, — supărat pe studenți pentru-că la lași nu-i fac lui mari tămăleri — a spus rece, că: Nu pot da ordin (poruncă) să-i lase liberi (că de ce n'ar putea?, asta n'o spune), ci iaca ce vă promit: Încă azi (era Sâmbătă în 29 Dec.) voi da ordin să se sfârșească cercetarea și să fie duși la judecată.

Bun. De s'ar ținea numai de cuvânt. Și judecarea să nu vie colo peste luni și luni de zile, ci cât mai curând. Tinerii ei înșiși își doresc procesul, Să fie ascultați în fața lumii, nu cu ușile închise. Și apoi dacă jurații de i-or afla vinovați, judece-i, dar macar să știe lumea bine, că pentru ce au ajuns la închisoare și ce lucruri au tulburat sufletele lor până a-i face să iee hotărâri așa de grele!

La Cluj s'a pornit o mișcare de ajutoare a studenților arestați. Ca să le facă sărbătorile mai dulci, să le aline neplăcerea de a le petrece acolo, — s'a început stringerea de daruri pentru ei, fie în hrane, fie în bani, ca un semn de bună prețuire din partea lumii de afară. Darurile le primește d-șoara Ilinoiu, la „Internatul Liceului Gh. Barițiu” din Cluj, calea Rege Ferdinand. D-sa le trimite studenților la Văcărești.

Mari manevre pe mare fac Statele-Unite.

Ca sămă că nu vom mai avea războaie?

Statele-Unite americane erau cunoscută, ca unele ce nici nu-și țin armată, atât erau de pașnice și de sigure că nimenea nu le va ataca.

Marele războiu, care multe a schimbat și răsturnat în lume, a schimbat se vede și felul de a judeca al Statelor-Unite americane. Ele se văzură silite a intra și ele în marele războiu, deși acesta se dădea în depărtata Europa, dar urmările lui nu le puteau lăsa nepăsătoare nici pe Statele-Unite. — Căci de rămânea Germania biruitoare, prin asta se răsturna și mersul lucrurilor pe mări. Stăpânirea aceloră cădea din mâinile Angliei în ale Germaniei. Iar asta nu putea făgădui un viitor pașnic Statelor-Unite. Pentru aceea a intrat America în războiu, — nu de dragul popoarelor asuprite din Europa!..

Iar acum după războiu, America își întărește armata de corăbii și o desăvârșește!

În luna de față, Ianuarie 1924, flota de războiu (armata de corăbii) a Americii, face cele mai mari manevre pe care le-a făcut până azi această flotă.

Corăbiile sunt împărțite în două armate mari, deosebite. — Una sub conducerea unui Amiral (General de marină) s'a dus în Oceanul Atlantic, alta în cel Pacific, fără a ști una de alta.

De acolo la data arătată de Marele Stat major, la 3 Ianuarie, ele au plecat a se căuta una pe alta, și a se ciocni, ca în adevărat războiu, și a se birui una pe alta!

Lupta se dă cu cele mai nouă, mai mari și mai iuți corăbii de războiu.

Din toate pozi înțelege, că nici America nu se mai simte sigură de pace vecinică, ci se întoarce și ea la înțelepciunea vechilor Romani, cari ziceau: „Si vis pacem, para bellum”, — „De vrei pace, pregătește-te de războiu!”

Indeosebi știe America frică de Japonia, care în războiul cu Rusii, nimici dintr'o lovitură toată puternica flotă a Rusiei, ce plecase contra ei!

Manevrele Americii, îi sună mai ales Japoniei..

NOUȚĂȚI

Alegere de protopop la Albaluția. Prin înaintarea părintelui protopop Teculescu la rangul de Episcop militar, — postul de protopop ortodox al Albei-Iulia a ajuns sub alegere. Alegerea a avut loc în 25 Decembrie. Părintele Aurel Nistor, un foarte harnic preot din Săcuime, inimos Român, a primit 28 voturi, iar preotul Vasile Matei, 14. Un al treilea candidat, I. Vidrighinescu 1 vot.

Atârnă acum dela Conzistorul din Cluj pe care din cei doi cu voturi mai multe va întări de protopop.

„Banca Voluntarilor” e pe cale a se înființa în Cluj. Pe ziua de 15 Ianuarie e conchemată Adunarea generală de constituire a Băncii, pentru a-și alege conducerea. Banca asta promite (făgăduiește) a fi ceva

nou și foarte folositor în viața noastră economică, căutând legături și cu băncile de același fel din alte țări, indeosebi din Cehoslovăcia. Vom da amănunte despre ea.

Diurna deputaților și senatorilor, avându-se în vedere strașnica scumpete din București, a fost sporită dela 300 la 500 Lei, pe zi. Mulți cred că e prea mult, dar deputații spuneau, că cu 300 de Lei pe zi nu mai puteau trăi acolo.

Poveste aievea frumoasă, mai frumoasă decât toate poveștile de Crăciun ce am cetit până-acum, e povestea din numărul de azi al „Foi Interesante”, scrisă anume pentru foile noastre, de talentatul scriitor Ion Gh. Popescu, a cărui Amintiri din copilărie le-am publicat în mai mulți numeri ai Foi noastre. De data asta povestea ne prezintă pe Moș Crăciun ca pe un bătrân prea plăcut lui Dumnezeu pentru bunătatea lui, și care de aceea e numit așa, că îl chema Crăciun și că acest Crăciun era un Moș, și atunci lumea i-a zis Moș-Crăciun, cum ai zice Moș-Vasile ori Moș-Dumitru. Cetind frumoasa poveste, ai o deosebită plăcere, căci ea îți pare ruptă din sufletul poporului nostru, cu credința lui, cu traiul lui, cu portul lui, cu închinările lui, și taica Crăciun din poveste, care aduce bucuriile, îți pare un moș bun și pletos de prin satele noastre.

S'o cetiți cu bucuria cu care scriitorul a scris-o și noi am pus-o între comorile din „Lada cu Comorile” noastre sufletești.

Regele Italiei a fost în mare primejdie zilele trecute. Pe când trenul regal mergea cu iuteală mare între Neapol și Salerne, aproape de o cotitură un lucrător l-a făcut semne desnădăjduite să se oprească! Trenul s'a oprit repede. Și a aflat că la mijlocul cotitului, unde mașinistul nu putea băga de seamă la vreme, șinele erau ridicate pe o mare porțiune și acolo trenul avea să se prăbușească fără doar și poate. Lucrătorul a primit o frumoasă răsplată pentru fapta sa bună.

Calendarul vechiu mai merge ca până acum numai până la 1/14 Octombrie 1924. Sfatul mai-marilor bisericesti a hotărât, că dela aceea dată înainte, cele două calendare, vechiu și nou, se vor uni, calendarul vechiu scoțindu-se din folosință și rămânând bun numai cel nou. La 1 Octombrie vechiu, biserica răsăriteană prăznuiește pe Cuvioasa Paraschiva. Această sărbătoare se va chema că s'a sărbătorit în 14 Octombrie, și de aci încolo toate zilele și sărbătorile se vor ținea la aceeași zi de calendar, însă după Calendarul Nou.

Cu balonul peste Sahara. Balonul „Dixmunde” a fost văzut în 26 Decembrie zburând peste uriașul deșert Sahara. E o încercare îndrăznească, căci acest deșert e atâta de mare cât aproape toată Europa (E-

uropa are vre-o 9 milioane kilome- tri pătrați, deșertul. Sahara cam 7 milioane), — așa că de s'ar strica ceva la mașini și ar fi silit a se coborî, — apoi acolo rămâne, că n'are unde se duce după ceva a- jutor. Și în vagonașul acățat de ba- lon, se află 50 de persoane călă- toare, cari vreau să ajungă la țările de dincolo de deșert.

Scoala Medie de fete din Orăștie a dat Dum. în 30 Dec. în sala dela Central o Producție școlară, cu „Pasere Albastră“ de Maeterlink, frumoasă feerie de teatru. Producția a fost foarte reușită, totul a fost desăvârșit, făcând cinste atât dră- gălașelor și istețelor copile ce au avut rol, cât și dnelor și dșoarelor profesoare, cari au instruit.

„Societatea Meserieșilor Români din Orăștie“ aranjează a 2-a zi de Cră- ciun teatru în sala dela „Central“ Se va juca „Nepotul răsfățat“ în 5 acte, de tineri și dșoare membri ai Reuniunii. Venitul pentru Fon- durile de binefacere ale Reuniunii.

Caz de moarte. Aurelia Ordean, soție de preot, din com. Spini, a răposat în Domnul în ziua de 21 Decembrie a. c. în luna a 10 a a că- sătoriei sale.

În Urolu (plasa Geoajului de jos) tinerimea aranjează a 2-a zi de Cră- ciun o producție teatrală, premează de cântări și declamări bine alese și plăcute poporului. După producțiune, joc. Venitul pen- tru înființarea „Casei Cultu- rale“.

În Japonia iar a avut loc un cu- tremur de pământ pe sub orașul Tokio, capitala (caunul de domnie) al țării. — Iar a băgat spaimă de moarte în locuitorii ce mai sunt în oraș, dar cu spaima s'au ales, căci cutremurul n'a mai fost așa puter- nic ca să răstoarne case.

Cărți noi:

„Cum se capătă știința hipno- tizantului și arta predominării“, studii asupra forței de voință și putere magnetică, după Pariette, — a apărut și se află de vânzare la „Li- brăria Românească“ în Deva. Pre- țul 12 Lei.

Patru copii de-odată! De doi copii mai auzi, de trei rar. A fost în- tâmplarea unei femei sărace din Cugir, de care am scris și noi, că a născut, în vara trecută, 3 copii de-odată.

Dar acum vine din Anglia o știre rară: Dna Matthews din Gran- getown, a născut 4 copii de-odată! — Dar, firește, fiind 4, ei nu s'au putut desvolta cum se cade în pân- tecele mamei lor, și au venit pe lume mici și slăbuți de tot. Unul a trăit trei zile, ceilalți patru zile, a- poi au murit toți. — Foile engle- zești spun, că în 1915 au avut și ceva mai mult: nevasta unul co- merciant din Durhan, a născut 5

copii, întâmplare fără pereche în istoria nașterilor omenești.

În „Plugarul Luminat“ adaus la acest număr de Crăciun, găsiți în frunte un articol foarte plin de bună învățătură. Nimănui să nu-i scape din vedere. Cetitorul va a- vea un bun folos din citirea lui, — ea, de altfel din toți articlii scriși cu atâta dragoste pentru plu- gărime, în această foaie economică.

Se scumpește posta. Prin Bu- curești s'a zvonit că prețul telegra- melor și a scrisorilor și a tot ce se trimite cu posta, se va ridica la întreit! De 3-ori cât azi. Direc- ția Postelor a desmintit zvonul, spunând că nu e vorba de o în- treire a taxelor de azi, ci numai de o urcare a lor, care va urma în curând. Un lucru la care nu ne-am așteptat.

Calendarul Național pe 1924

e gata și s'a început trimiterea lui.

E frumos ca în toți anii din trecut. Prețul unui exemplar trimis franco (posta plătită de noi) e 7 Lei, dar cel ce vrea să fie sigur că nu i-se perde pe postă, să adauge 2 Lei, ca să-i meargă recomandat (așadar recomandat e cu 9 Lei).

Cel ce cumpără cel puțin 6 exem- plare, le plătește cu numai 6 Lei unul și-i merge pachetul recoman- dat, ca să nu i-se peardă pe postă.

Dați adresa foarte curată, fără greș: numele, comuna, posta din urmă și județul.

Banii se trimit naintea!

Din casa nici unui Român cărturar, bun patriot, să nu lip- sească senzaționala carte, tradusă din franțuzetse de Studentul ION I. MOȚA:

„Protocoalele Înțelepților Sionului“

care descopăr lumii uriașul și fără păreche de vicleanul plan, după care cel mai înalt sfat al învâ- țărilor evrei de pe glob, conduc lucrarea de robire și ținare în robire economică, a tuturor po- poarelor din lume, îndeosebi a celor creștine! Citindu-o, multe lucruri pe cari azi nu le înțele- geal, le înțelegi înțozitor! A se cere la „Libertatea“, în Orăștie (jud. Hunedoarei), tri- mițând nainte prețul ei, 35 Lei, pentru care se expediază franco-recomandat. Cu ramburs nu se trimite.

Ciudat.

Cum de bine știu Jidanii că ce-s „Pro- tocoalele Înțelepților Sionului“. Numai au auzit de ele că s'au tipărit și re- mânește, și au și scos o brașură de apărare împotriva lor!

Abia că s'a scris prin foi, că s'au tipărit și românește „Pro- tocoalele Înțelepților Sionului“, cartea care descopere uriașul plan al Ca- pilor Evreimel de pe glob, după care să lucreze fiecare Evreu, ori- unde s'ar afla pe lume, pentru a putea ținea în robie economică mai ales popoarele creștine, — și lu- te au trântit la tipar o fișică, o

Farmacia Vlad

din Orăștie, Piața Prințul Carol (lângă Liceul A. V.) condusă azi de proprietarul însuși, Virgil Vlad, — luarea aminte a onorătului public din loc și jur asupra lui, că s'a arangeat de nou, complet, fiind bogat înțez în afară de articli de farmacie (apotecă), și cu tot felu pansamente (de legat), cu parfumerie, articli de gi săpunuri fine, etc.

(992)

cărticică de 22 pagini (fețe) punân- du-l și ei titlu: „Protocoalele Înțe- lepților Sionului“ și trimițându-o la toate Librăriile (prăvăliile de cărți) din țară. Așa ca, mergând cineva și cerând cartea scoasă de sub ti- par de noi sub titlul de mai sus, — librarul să-l dea din greșală, ori cu voia, cărticica cea jidovească, care hulește „Protocoalele“ adevă- rate și cearcă a le arăta că-s min- cinoase, să nu creadă nimenea în ele.

Cartea mare și frumoasă, de 18 coale de tipar (280 pagini), pe care am tipărit-o noi la Orăștie, se vinde cu 35 Lei, Jidanii vând cărticula lor numai cu 5 Lei Dar și aci au fost gheșeftari: Dacă a lor o coală și ceva, se vinde cu 5 Lei, a noastră ar trebui să se vândă 65—70 de Lei!

În cărticula lor dau din mâni și din picioare, par'că au fost mușcati de șarpe! Țipă (strigă ascuțit) îm- potriva cărții tipărite de noi, — pe care scriitorul cărticulei nici n'a vă- zut-o, căci vorbește despre ea ca și cum ar fi fost tipărită la Bucu- rești! Numai au auzit că s'a tipă- rit și românește, și i-au apucat toate spaimete, că, așadar vor ști și Ro- mânia, uriașul și criminalul lor plan de robire a neamurilor creștine și de ținare a lor în jug economic!

Ei spun că „Protocoalele“ nu-s adevărate, că-s o născocire a unor vrășmaș ai lor, și se jură pe Av- ram și pe Isac și pe Șoim, că nu-i drept că ei vreu așa ceva...

Dar „Protocoalele“ dovedesc la fiecare pagină, la fiecare zicere, că e așa. Căci tot ce li se sfătuește acolo, este și împlinit întoc- mai azi prin toate țările, pe tot pământul. Ear cartea a fost scoasă la iveală în rusește, acum 20 de ani, nu e de azi. Și de atunci vezi cum aproape toate poruncile din cele 24 table ale Legii ei (24 Capitoile), s'au urmat întocmai în- cât azi sunt și împlinite!

Nimic mai mult ca această spai- mă a Evreilor dela noi la auzul că s'a tipărit această carte în Româ- nește, — nu adeverește mai bine, ce dreptă este ea și cum îi des- copere pe ei în chip neplăcut lor.

Dela Perceptorat. Impositele pe lux și cifra afacerilor datorite pe luna Decembrie 1923, se varsă la Perceptoratul regeso din Orăștie, după următorul program:

În ziua de 3 Ian. 1924, cei ai că- ror nume începe cu una din lite- rile: A. B., în 4 Ian. C. D. E., în 5 Ian. F. G., în 10 H. I. K., în 11 Ian. L. M. N., în 12 Ian. O. P. R., în 15 Ian. S. T., în 16 U. V. Z., în 17 Ian. Societățile.

Impozitul pe salarii după anga- jați, până la 10 Ianuarie 1924.

Sămănători de lum

Pe următorii frați banii ai li pomenim aci cu laudă, ca să sămănători de lumină în po prin aducerea mai multora la o de foi:

Di advocat D. Cazacu din gh'na (Basaabia), președintele S tății culturale „Împăratul Traian“ mea spre desfa ere între Moldo din a el ținut, că e 150 foi pe a mână. Acum de 2 luni, și-a urcat marul la 250 foi pe să țământ. I r'adavăr o frumoasă sămănare d mină națională în acel ținut.

Di Nic. Tecău din E. Yo stown, Ohio, (America), a abonat al dsale 33 foi pe 1924, pentru țai mai tips și dar iubitori de cetiri. Sebeșul-săseac.

Di Cernelii Cojocar, inv. 1 șul-săseac, ne-a trimis de acolo 3 nași noi.

Di Dum. Homorodean of. P. T. Petroșani, ne-a trimis 3 abo- Di Sămoilă Buburuzan, din C. Humorului (Bucovina) ne-a tri 3 abonși.

Di Nic. Fleșer, Closteri, de tot 7 Cooper. „Fortuna“, Ceaul mare, 6

Di Sab. Pîso, Hondol. 3 abonși. Di Toma Ivan, Ticvanul mare, 4 a Di N. Vlad, inv. Tătărești, 2 a on. Di Andrei Pușcaș, Moclu, 10 ab

Tuturor: Călduroase mulțumiri!

Cărticele alese

pentru tineret.

Sub numirea de „Pagina lese din scriitorii români s'au tipărit și se află de vânzare la „Libertatea“:

Nr. 1: „Chemul Vieții“, „Țară fără bătrâni“, „Vacă Bob“, „Floarea și „Fiți uniți“ — legend și pildniri de o mare frumsețe, adâncă înțelepciune, scrise de R. mânău cu inimă mare de pe vr. muri V. A. Ureche. E o cărticică de 40 pagini (fețe). Se vinde cu 1 Leu.

Nr. 2: „Mărul discordiei“ (al neînțelegerii), „Labirintul“ câteva zvoane drăguțe, — scrie de marele povestitor Petru Ispirescu. Cărticica de 32 pagini, a vinde cu 1 Leu.

Nr. 3: „Kir Ianulea“, povestire glumeață din viața unui gra pripășit în Țara-Românească, scrie cu cunoștința dar de veselie ale L. Luca Carageale. Cărticică de 64 pagini, se vinde cu 1 Leu 50 bani.

Nr. 4: „Inelul“ — 50 bani.

Recomandăm îndeosebi d-lor învătători, să campere aceste cărticele și să le răspîndească între tineretul din comuna lor, căci voi face un lucru foarte bun pentru îndrumarea sufletescă a aceluia, pe căi sănătoase.

— Toate 4 cărticelele fac 4 Lei și 1 Leu de postă.

Cel ce doarec ca să li se tr- miță recomandat, adică asigurat că nu se vor perde pe postă, — mai adaugă peste prețul cărticelelor cerute, 2 Lei pentru recoman- dare. — Banii se trimit înainte!

Dentist Dr. S. Seidner — *dă consultații în ORĂȘTIE*
 Piața Aurel Vlaicu 7 (la etaj
 deasupra prăvăliei Ioan Rob). — *Plombe. — Scoatere de dinți*
fără dureri — Regulare de dinți. Punere de danturi. (953) 1-10

Pentru cei-ce vreau se vină la America.

E știut că în timpul de față, doritorii de a merge la America au nevoie de un atestat de întretinere. (Atestat of Support) care să arate că au în America o rudă cunoscută, sau pretinzi cunoscuți.

Di Ionh Sălcău, Director Extern dela Banca Națională McDowell din Sharon, Pa. N. America, până în timpul de față a făcut mii de atestate de felul acesta.

Numărul persoanelor ce vin de nou, din România e cam 10.000 pe an. Nu sunt conduși în această sumă: Studenții, Actorii, Profesorii, Preoții, persoane în afaceri comerciale și fete cari vin să se căsătorească cu cetățeni Americani. Toți aceștia au trecere liberă.

Doritorii de a veni la America, informați vă rudeniile azi aflătoare în America, să se adreseze dlui Ionh Sălcău, care pe lângă director extern de bancă, mai e și Agent la 19 linii de vapoare, cari cu de sute de vapoare Transoceanice și fiind cele mai puternice linii din lume.

Da să vă va face toate actele (hârtiile) de lipsă, legalizându-le. Vă poate trimite bilete de vapor, și bilet de tren din orice oraș din România și până la vapor apoi bilet de tren American din New York și până în orașul American unde vă așteaptă rudeniile... Cu un cuvânt, vă aranjează călătoria Dv. deplin, din satul sau orașul Dvoastră până în orașul American unde vă așteaptă neamurile. (1040) 1-3

A ieșit de sub tipar și se află de vânzare:

„POVEȘTI BATRÂNEȘTI“

de Ioan Bota

„adunate de pe sate și iar sătenilor date“.

Volumul I., de 6 coale tipărite, cuprinzând 15 prea frumoase povești.

Prețul volumului 10 lei, trimis franco. Fiecare să adauge 2 lei pentru a-i merge recomandat, ca să nu i-se piardă pe post.

Cine trimite după mai multe, prețul de recomandare îl pune numai odată. A se cere la:

„Libertatea“ Orăștie.

„Bobârnați“.

— Volume de „Bobârnați“ toate plină de glume frumoase, sănătoase și curioase, scrise de regretatul Haralamb Călmăr (E. Borcia). — mai avem numai de pe anul 1911, 100 pagini, cu mii de glume în proză și versuri, — ca 12 Lei volumul, trimis franco recomandat. Banii înainte!

„Albumul-Vlaicu“.

Multe cărți văd lumina tiparului în zilele noastre, mai mult ori mai puțin bune, dar o carte așa aproape sufletului nostru, ca „Albumul-Vlaicu“, puține cunoaștem.

„Albumul-Vlaicu“ e o lucrare mare și frumoasă, scoasă sub îngrijirea gingașă a scriitorului A. Ciura, începută după sfârșitul dureros și eroic al lui Aurel Vlaicu. E adunarea la un loc a celor mai simțite și vii amintiri despre el, despre sforțările lui în jurul invenției, despre pătimirile și biruințele lui asupra tuturor pedecilor și răutăților... Iar pe când era ca și cum „ar fi dobândit lumea“, atunci — în groapă s'a sălășluit, dar în strălucitoare, în nemuritoare groapă!

Albumul, tipărit în 2 din 3 părți ale lui, născut de război, e ca o carte a prorociilor viitorului acestui neam, — prorocii cari repede s'au și împlinit, mergând floarea vitează a neamului tocmai pe drumul luminos pe care el i l'a arătat prin zborul său, care l'a omorât, făcându-l nemuritor.

E stăta duloșie în cele scrise în acest Album, că sufletul nostru nu se satură a le citi și reciti... Pene măeste au scris, mâna măiestră a dlui Ciura, a ales și aranjat cele scrise, — și așa carte de mare preț a ieșit din colaborarea tuturor.

Albumul, de 360 pagini, tipărit pe hârtie foarte fină, cu foarte multe chipuri și vederi din viața și zborurile lui Vlaicu, — a ieșit de sub tipar și se vinde în folosul „Fundului de Monument al lui Vlaicu“. Prețul exemplarelor pe hârtie roză, fină, e 27 Lei, iar exemplarele de lux, pe hârtie de tot fină, așezisă „de cretă“, e 32 Lei (2 Lei sunt taxa de recomandare).

Volume de „Foi Interesante“

mai avem numai puține

legate în olărită în cărți mari, de 210—220 pagini, cu sute de chipuri frumoase, cu poezii, nuvele, povești și glume, și anume:

„Foile Interesante“ de pe anii 1908, 1909, 1910, 1911, pe cari le trimitem franco-recomandat pentru 20 Lei volumul, ori care, iar cele de pe 1919, 1920, 1921 și 1922, cu 15 Lei unul.

Volume de pe 1906, 1912, 1913 și 1914, nu mai avem.

Banii se trimit înainte!

De închiriat sau arendat Hotel „EUROPA“

din Petroșani. Asemenea *trei prăvălii* mari, spațioase, și 9 camere cu tot mobilierul lor. Apaduct, electrică. Doritorii a se adresa la proprietar în casă.

(1046) 1-3

2000 Lei primește recom-pensă (cinst.) persoana care a găsit un inel de aur în formă de șerpe, încrustat cu emal vânat, cu un diamant mare și 2 mici, perdat de căpitanul Vi descu în ziua de 27 Decembrie, pe strada Promenăzii în Orăștie. Inelul se va predă la Primăria orașului Orăștie, unde va căpăta banii.

Intreprinzător de zidiri.

Aduc la cunoștința on. public, că întreprind *zidire de biserică, școli, case, precum pregătesc planuri și prețimănare* cu prețuri moderate.

Totodată caut *3 învățăcei* dela 14 ani în sus, cari se posedă limba română în cetit și scris.

(1043) Cu distincă stimă 1-3

Ioan Parău, edificator
Orăștie, Strada Horla nr. 3.

Un căpău

și o căpăoaică, câni de vânat, foarte buni la capre, vulpi și iepuri, căpăul se vîră după vulpe în vizuină, — sunt de vânzare la subscrisul. Etatea lor 2½ ani.

Vând și doi căței de 4 luni.

Prețul la cei mari 1000 Lei animalul, cei mici câte 250 Lei.

Vând și o armă „Lancaster“ cu 2 țevi. Prețul 2500 Lei.

Teofil Faur, comerc.

(1045) 1-2 Abrud.

PRETURA PLASEI ORĂȘTIE

Nr. 2614-1923 adm.

Obiect: Intregirea postului de hornar de plasă al districtului XII. devenit vacant prin abdicere.

CONCURS

Pentru întregirea postului de hornar de plasă în districtul XII. cu sediul în Orăștie să publică concurs.

Doritorii de a ocupa acest post sunt invitați de a-și înainta oficialului pretorial din Orăștie cererile înregistrate cu actele calificative, conditii și serviciu, până la data de 25 Ianuarie 1924.

Taxele de lucru sunt celea stabilite în decisiul dlui Prefec al Jud. Hunedoara Nr. 2238-1923 prefect și 7201-1922 subpref. apărut în Gazeta Oficială Nr. 54/1922. Orăștie, la 25 Dec. 1923.

(1039) 1-1 Dămtian, primprator.

Caut 4 veri ai mei.

Subscrisul caut pe 4 veri ai mei, a căror adresă am perdut-o. Ei sunt născuți în comuna Aletea, județul Arad, și erau muncitori în Topitoarea de fier dela Reșița (Bănat). Ei sunt: Vasile Vancu, Iosif Vancu, Teodor Vancu și George Vancu.

Cel-ce ar ști unde se găsesc, toți ori macar unul-doi din ei, e rugat a-mi scrie recomandat, dându-mi adresa lor și eu îi voi înapoia îndoit cheltuelile cu posta, sau dacă ei vor afla, îi rog să-mi scrie pe adresa:

Iosif Măndruț

5303 Russell Str. Box 73
Detroit, Mich.
U. S. Nord America.

(1000)
2-4

Casă și cca 2 și jumătate jug. pământ de vânzare în Orăștie. Str. Fabricii 8.

Casa e foarte potrivită pentru economi, având grădină și curte mare și șură cu jgălă; — pământurile se află lângă uzina electrică. Să vând și 4 cară de trifoi neim-bălit. Adresa la proprietar în casă.

Ucenic de prăvălie.

În prăvălia societății comerciale „Tecana“ din Teaca (județul Cojocna), se primește îndată un ucenic (învățăcel) de prăvălie, în etate de 13-14 ani. Cei cu școală mai multă, sunt preferați. (1029) 3-5

Moară de arîndat sau de vindut,

este a subscrisului. Totaci caut un morar priceput la motor de benzină.

Samoilăsc Nicolae, morar

(1032) 3-3 Folt, p. Orăștie.

Aviz!

Fac cunoscut, că mi-am transportat întreg materialul de Chereștea de cca 50 vagoane dela fereștrăul din Șibot în depozitul de scânduri și lemne din Orăștie și de aici fac vânzările tot cu același preț redus.

Vând în detalii și cu vagoanele și lîferez la ori care gară următoarele:

SCANDURI DE BRAD USCATE și tăietură nouă, lajuri, rigle, mărgini, lemne cioplite de edificat cioplitoră nouă.

ȚIGLĂ mare horjită cu patru ori cu un cioc, de cea mai bună calitate, dispunând cca cu 50 vagoane. La cumpărări mai mari o vând sub prețul de zi a fabricelor.

PETRII DE MOARA cele mai renumite pentru mori de foc, benzină etc. sistem francez, din bucăși alcătuite, le dăm pe garanție, precum și pentru mori de apă dintr'o bucăți. — Dispon azi de 60 bucăși de toate mărimile.

VIN BUN din via proprie din Covășinți, podgoria Aradului, cca 1000 ferii (100 hectol.) din anul 1922, precum și rachi de drojde, trevere preferiți, care vin e depus în pivnițele mele din Orăștie, piața Regina Maria nr. 24. precum și alie 1000 ferii (100 hectol.) vin din 1923 care se află în pivnițele vlei din Covășinți.

Prețul 8 Lei litrul.

UN TREER de ales grâu. — Ori-ce informații da proprietarul:

Teodor Vulpe,

Orăștie (județul Hunedoarei)

(1022) 30 Depozit.
5-6 Telefon: 29 locuință.

Caut pentru 3 copii de 1-5 ani, îngrijitoare inteligentă, ori pregătită pentru grădinile de copii.

Ofertele a se adresa la:

Dr. Demian

(1033) 3-3 Sănicolaul-Mare.

Ocaziune rară de cumpărare!

HUPFFELD Clavir automat și de mână, de 140 cm. lungime, 140 cm. înălțime și 70 cm. lățime, în stare foarte bună, provăzută cu un mic motor electric, cântând singur, automat, dar și cu mână, cu 30 buc. note rolate: nemțești, românești și ungurești, potrivit pentru catenele, restaurante și pentru familii, — e de vânzare. — Informații la foale. (0) 3-

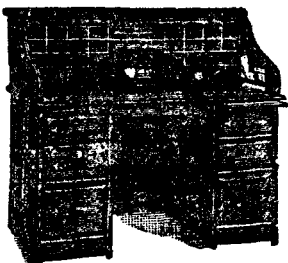
Benzină ușoară și grea, Petrol

și oleiuri de uns pentru mașini și automobile, — vând în cantități mari și în mic! La cerere, împrumut bufoale pe termen scurt, având a mi-se înapoia franco în 3 zile după primire. Se depune însă cauze pentru ele.

Expedare zilnică, fără întârziere, din stația Sebeșul-Săsesc! Depozitul FĂRCAȘIU Sebeșul-Săsesc (jud. Sibiu).

Cadouri frumoase și folositoare de Crăciun și Anul-nou.

Paturi de fer pentru copii; Somieră la paturi în toate măsurile; Spălătoare de fer și de lemn, în toate colorile; Mese de scris; Mese pentru gramofonuri; Mescioare de

ciaiuri; Scaune pentru mese de scris; Scaune cu brațe; Scaune de dăinat; diferite forme de scaune îndoit; Scaune pentru piano, cu spate și fără spate; — și altele și altele —

să afle în depozitul de mobilă **Brutus Brașai Orăștie.**

(1031) 1-3

In prăvălia românească

Ioan Inișca, Orăștie

lângă sticlăria Szöllösy: se află: Depozit permanent de mărfuri textile, precum: Pânzării, Șifoaie, Barcheturi, Stămburi, Satenuri, Cărpe de cap, Bombacuri și Arniciuri colorate D. M. C. și mare sortiment de ciorapi, furnituri pentru croitori cu prețuri moderate.

Mărfuri numai de prima calitate! Serviciu prompt și prețuri solide!

(1034) 3-3

„ALBINA”

INSTITUT DE CREDIT ȘI DE ECONOMII CENTRALA SIBIIU FONDATA LA ANUL 1872.

Sucursale: BRAȘOV, BUCUREȘTI, CLUJ, LUGOJ, MEDIAS, TARGUL-MURĂȘ, TIMIȘOARA, SÂN-MARTIN.

Capital deplin vărsat Lei 25.000.000. Fonduri de rezervă Lei 16.000.000. Depuneri spre fructificare Lei 256.000.000

Lucrează cu toate centrele din țară. În America direct cu cele mai mari bănci.

Secție specială pentru America.

Terțește anual sute de mii de Lei pentru scopuri de binefacere și cult.

Primește: Depuneri spre fructificare de plată la vedere, 5% dobândă, fără considerare la sumă.

Pentru Depuneri cu termen fix (mai lung) plătește 5 1/2% - 7%, după mărimea sumelor și durata termenelor de plată. — Darea o plătește Institutul din al său. (969) 7-10

„Banca Centrală”

pentru industrie și comerț s. a. în Cluj. Capital: 50 000.000 Lei. — Rezerve 18.000.000 Lei Depuneri pe libel 125 000 000 Lei în trei ani!.

- Banca Centrală, Filiala Alba-Iulia
- Banca Centrală, Filiala Arad
- Banca Centrală, Filiala Bistrița
- Banca Centrală, Filiala Hațeg
- Banca Centrală, Filiala Oradea-Mare
- Banca Centrală, Filiala Sibiu
- Banca Centrală, Filiala Turda

(952) 7-8

primește și fructifică totdeauna mai favorabil!

DEPUNERILE

pe LIBEL și în CONTCURRENT și plătesc darea câtră stat din al său. Depunerile la vedere le fructifică cu 5 1/2% netto. Depuneri pe termen fix de 1 an cu 6% - 7% „ Depuneri pe timp mai lung și în sume mai mari, apoi fonduri comunale, bisericesti, școlare, etc., fructifică în condițiuni speciale!

Adresați-Vă la Banca Centrală, Secția Americână, în Cluj și la Filialele sale, cu: Dollari, cecuri, drafturi și cu asigurate americane.

Serviciu prompt și culant. Corespondență în toate limbile. Cumpărați acțiunile dela Banca Centrală din Cluj.

„Banca Comercială și Industrială Deva”

în Deva, Str. Regele Ferdinand I. 9.

Telefon Nr. 58. Adresa telefonică: Devabanc.

Capital: Lei 5.000.000.—

FACE: operațiuni de bancă: Acoardă credite în cont-curent, scontează cambii, primește depuneri spre fructificare pe termen și la vedere, în condițiunile cele mai favorabile, gajuri de efecte publice și acțiuni, zăloage, ordine de plată în toate orașele din țară, finanțări și participațiuni, etc.

Operațiuni comerciale (pe cont propriu și în comision); — cumpărări și vânzări de cereale (grâu, porumb, fasole, orz, ovăs, făină, etc.) și altele.

(970) 5-

Casă de vânzare.

Casa Nr 11 din str. Sacului din Orăștie, stând din 2 camere, bucătărie, pivniță mare, etc., apoi sură, grajd, cocină și grădină cu pomi și vile, — e de vânzare din mână liberă. Informații în scris de vânzătorul subscris, iar cu vorbă de și administrația foil:

(1023) 3-3 **Toma Bălăciu** în Almașul-mare, p. Zlatna

O garnitură de imblatit, fabricat H. f. r-Schranz, 800 ba-toza, Motorul 8 P. H. — e de vânzare. Informații și preț la:

Alexandru Popovici, Căstău 1-2 (1044) p. Orăștie, j. Hunedoara

Ocazie binevenită pentru Cadouri de Crăciun și Anul-Nou:

Alegere mare în Obiecte practice pentru economia de casă și bucătărie! — în prăvălia:

Dolf Rener

Orăștie, str. Rege Ferdinand 12

(1029) 3-5

Se caută una locuință cu 2-3 camere eventual și cu grădină. Desiușiri la firma:

V. Corvin & Comp. Orăștie.

unde se pot cumpăra mărfuri de Manufac-tură cele mai bune, cu prețuri reduse pentru sărbători ca:

Cioliuri, Bumbăcel, Barcheturi, Cloturi, Ștofe de Dame și Domni, Catifele, Ghete de tot felul, Cămăși, Ciorapi, Cravate, Pălării, Șepci, Ploiere, Mantale de gumă. Căptușeli și ori-ce articlu din bransa Manufacturei. — Tot aici se fac haine după comandă! (1021) 5-5

OFTICOȘI OFTICOȘI

BOLNAVI DE PIEPT ASMATICI SCROFULOȘI BOLNAVI DE PLĂMÂNI ANEMICI SĂRACI DE SÂNGE

și află mult dorita ușurare și vindecare a boalelor lor, prin: **SIRUPUL DE FIERVAR VERTES.**

Aceasta s'a adevărit deja splendid la sute de mii de bolnavi, și de aceea cei mai distinși prof. și medici îl recomandă și-l aplică ca mijlocul cel mai eficace la boalele amintite mai sus, precum și la tuse măgărească, scuipare de sânge, rahitis (boală englezească), slabiciune, boale femești, precum și la stări de slabiciune și de oboseală de tot felul. — Din cauza gustului și mirosului său plăcut îl iau bucuros și persoanele cele mai delicate, chiar și copii. — 4 sticle, trebuincioase la o cură, 300 Lei franco, după trimiterea înainte prin post, dela **L. VERTES, farmacia mare la „Vulturul” din Lugoj nr. 33.**

Beția

patima aceasta uricioasă s'a vindecat în cazuri nemărate prin remediul contra beției. Fiind fără gust, se poate da pătinașului fără știrea sa. Mii și mil de scrisori de recunoștință. La comandă se pregătește proaspăt, după prescrierea medicului. — 2 doze, cât trebuie de obicei la o cură, 250 Lei. (999a) 2-

Panglica, cu cap cu tot

(limbricul cordelat) o scot repede și sigur

Pilule Cu-O Vertes.

Semnala panglicii: crampe, vomări, te apasă ceva, parcă un ghem și-se urcă până în gât, amețești, ești anemic, n'ai apetit, câte odată mânci ca lupul, ești obosit, ai prea multă flegmă, gură acru, junghi în piept etc. 1 cutie de pilule Cu-O 150 Lei franco, la trimiterea sumei înainte.

L. VERTES, farmacia mare la „Vulturul” din Lugoj, nr. 33.